

Pripomienky hlavného kontrolóra KSK k materiálu na 7. zasadnutie ZKSK (27.08.2018)
6. Úprava rozpočtu Košického samosprávneho kraja v roku 2018

Pripomienky

V návrhu úpravy rozpočtu boli identifikované úpravy, pri ktorých nebol dostatočne vysvetlený ich charakter (oprava alebo investícia), neboli presne a jednoznačne pomenované investičné akcie (kapitálové výdavky) definované v zásadách tvorby rozpočtu ako „záväzný ukazovateľ“, nebola dostatočne zdôvodnená ich potreba. HK vzniesol pripomienky:

- V prípade realizovaných stavebných prác na cestách, ak ide o stavebné práce charakteru opráv, nie je možné zahrnúť výdavky do kapitálových výdavkov a najmä nie je možné ich financovanie z úveru (VÚC môže prijať úver len na financovanie kapitálových výdavkov).
 - Úprava kapitálových výdavkov v programe 5. Vzdelávanie - na „Závlahový systém pre zabezpečenie vyučovacieho procesu pre SOŠ, Pribeník“ v sume 50 tis. € nepredstavuje reálny zámer použitia a na „Nákup strojov, prístrojov a zariadení pre školy a školské zariadenia“ v sume 175 000,- € nepredstavuje definovanie záväzného ukazovateľa rozpočtu, ako na „konkrétnu investičnú akciu“, nakoľko sú reálne výdavky plánované na projekt „AgroKruhy“, na vybudovanie 4 základní a 12 kruhových polí – bližšie podrobnosti a pripomienka HK uvedená v „Pripomienke HK k materiálu na 7. zasadnutie ZKSK (27.08.2018) - 11. Informatívna správa o implementácii projektu AgroKruh“.
 - Opodstatnenosť výdavkov na realizáciu externého IT auditu, ak od roku 2010 doteraz sa v zmysle vnútornej smernice KSK vykonávali interné audity (v internej smernici o bezpečnostnej politike KSK je ustanovené, že bezpečnostný audit sa robí interným auditom a interné audity sa vykonávajú raz za rok).
-

Podrobnejšie zdôvodnenie

Na finančnej komisii dňa 10.08.2018 boli vznesené pripomienky:

(Zápisnica z rokovania FK:

<https://web.vucke.sk/files/dokumenty/zastupitelstvo/komisie/5vo/fin/rok-2018/03-zapisnica-10-08-2018.pdf>)

K programu 3 Komunikácie HK žiadal konkretizovať, aké práce budú vykonávané pri 4 stavebných úpravách ciest Čučma, Bajany-Lekárovce, Gomboš-Perín, Letanovce. Či ide o výmenu asfaltu a spevnenie krajnice, alebo ide o rozšírenie cesty, resp. vybudovanie odstavňových, pripájacích alebo odbočovacích pruhov.

V prípade, ak ide o stavebné práce charakteru opráv, nie je možné zahrnúť výdavky do kapitálových výdavkov a najmä nie je možné ich financovanie z úveru (VÚC môže prijať úver len na financovanie kapitálových výdavkov).

K programu 5. Vzdelávanie sa HK spýtal na navrhované kapitálové výdavky (KV) na „Závlahový systém pre zabezpečenie vyučovacieho procesu pre SOŠ, Pribeník“ v sume 50 tis. €. Z diskusie vyplynulo, že predmetná suma je navrhovaná na vybudovanie tzv. „základne pre agroKruh“, teda miesto, kde sa bude pripájať rameno technológie AkroKruhu,

t.j. zavesenie ramena, prípojka elektrická (pohon ramena), prípojka vodovodná (zavlažovanie).

Vo vzťahu k zvýšeniu KV na nákup strojov, prístrojov a zariadení pre školy a školské zariadenia o sumu 175 000,- € HK skonštatoval, že už v minulosti mal pripomienky pri rokovaní s OF, že v zmysle zastupiteľstvom schválených Zásad tvorby rozpočtu, rozpočtových opatrení ... (ďalej „Zásady tvorby rozpočtu“) by sa mali KV rozpisovať na konkrétnu investičnú akciu, v Zásadách tvorby rozpočtu definované ako „záväzný ukazovateľ“.

V následnej diskusii sa HK priamo opýtal, či v sume 175 000,- € všeobecne nazvanej na „stroje, prístroje, ...“ je uvažované s použitím na financovanie nákupu ramien a príslušenstva technológie Agrokruh. Opätovne poukázal na diskutovanú vec predtým, t.j. v úprave navrhnuté 50 tis. € na „závlahový systém“, pričom je zámer financovať základne pre Agrokruchy, nie závlahový systém, ktorý je len jednou funkčnou časťou, nie primárnou, technológiou Agrokruh.

Pripomienka HK bola vznesená v súvislosti **priameho pomenovania kapitálových výdavkov** (v zmysle „Zásad tvorby rozpočtu ...“ ide o záväzný ukazovateľ rozpočtu) na „**vybudovanie 4 základní pre 12 kruhových polí, vrátane 4 ks ramien Agrokruh**“ a nie neúplné a neurčité pomenovanie investičných akcií ako závlahový systém a nákup strojov, prístrojov a zariadení pre školy a školské zariadenia.

V súvislosti s navrhovanými výdavkami na realizáciu auditu IT vo vzťahu k výnosu MF SR č. 55/2014 Z.z. o štandardoch pre informačné systémy VS a bezpečnostnej politiky HK konštatoval, že je možné vykonávať interné audity IT aj externé audity.

Podľa internej smernice o bezpečnostnej politike KSK (v zmysle výnosu MF SR sa má určiť aj periodicita auditu) je ustanovené, že bezpečnostný audit sa robí interným auditom a interné audity sa vykonávajú raz za rok.

Pripomienka HK smerovala k tomu, že **od roku 2010 doteraz sa robili interné audity v zmysle vnútornej smernice KSK a teda nie je relevantne zdôvodnená potreba vykonania externého auditu.**

V súvislosti s návrhom navýšenia prostriedkov na „výdavky súvisiace s prípravou a realizáciou projektu Kreatívneho centra“ HK konštatoval, že ak stále nebola riadiacim orgánom vyhlásená výzva, nebude možné fyzicky realizovať tento projekt v roku 2018, a teda aj navýšenie týchto výdavkov je neopodstatnené.

Na rokovaní Zastupiteľstva KSK dňa 27.08.2018 boli vznesené pripomienky v znení:

„Vážené panie poslankyne, vážení páni poslanci, na Finančnej komisii som k navrhutej úprave rozpočtu vzniesol pripomienky aj zásadného charakteru. V jednom formálnom prípade bol text upravený a jedna evidentná chyba v pomenovaní programu bola opravená. Avšak významné pripomienky neboli so mnou prerokované, nebolo na nich reagované v predloženej návrhu, a preto týmto využívam svoj poradný hlas na zastupiteľstve.“

Pri úpravách niektorých ciest, ktorých výdavky sú navrhnuté na financovanie z úveru od EIB bolo zo strany odborného zamestnanca vyslovené ubezpečenie, že v týchto prípadoch sa jedná o kapitálový výdavok, ale do dnešného dňa mi nebola predložená špecifikácia a rozsah prác, takže sa neviem relevantne vyjadriť k danej veci.

V programe Vzdelávanie v kapitálových výdavkoch je navrhovaná investičná akcia s názvom Závlahový systém pre zabezpečenie vyučovacieho procesu - pre SOŠ, Pribeník v sume 50 000 €. Z diskusie na Finančnej komisii vyplynulo, že uvedený výdavok a aj všeobecne zadefinované výdavky na stroje, prístroje a zariadenia súvisia s projektom Agrokruh. Pre odstránenie rizika neúčelového použitia prostriedkov, ak sa reálne použijú na plánovaný zámer, som odporúčal presne zadefinovať investičnú akciu ako vybudovanie základní pre Agrokruh. Tu je opodstatnené sa rozhodnúť, či uvedenú technológiu je potrebné vnímať ako „učebnú pomôcku“ pri praktickom vzdelávaní, napr. v rozsahu vybudovania 3 ruhových poli, alebo uvedené je potrebné vnímať ako projekt vybudovania malej farmy v rozsahu 12 kruhov na cca 2 ha, ktorý bude slúžiť nielen na výchovu žiakov, ale aj na výrobu biozeleniny ponúkanej pre spotrebiteľa, realizáciu distribučných kanálov, e-shop, na vzdelávanie dospelých, t.j. malých farmárov, teda činnosti, ktoré sú podnikateľskou činnosťou. K tejto téme sa bližšie vyjadrím v bode 11.

Z rozpočtového hľadiska pri aplikácii programového rozpočtovania je však potrebné uviesť, že ak je zámerom agrokruh riešiť vo verzii 2, t.j. v širšom rozsahu, je na mieste pri aplikácii princípov programového rozpočtovania rozpočtovať to ako časovo neohraničenú aktivitu – teda Prvok, alebo ako časovo ohraničenú aktivitu – teda Projekt, samozrejme so zadefinovaním zámerov a cieľov, no najmä merateľných ukazovateľov pre účely monitorovania a hodnotenia ich plnenia.

V zmysle časti 1 bodu 3 Zásad tvorby rozpočtu, rozpočtových opatrení a pravidiel rozpočtového hospodárenia KSK, schválených Zastupiteľstvom KSK uznesením č. 15/2010 v platnom znení, záväzným ukazovateľom rozpočtu KSK, okrem iného, je limit výdavkov rozpočtu KSK na jednotlivé investičné akcie.

V návrhu rozpočtu v programe Vzdelávanie v kapitálových výdavkoch nie je presne zadefinovaný účel na konkrétnu investičnú akciu, ale názov akcie je uvedený iba všeobecne „na nákup strojov, prístrojov a zariadení pre zabezpečenie prevádzky a činnosti škôl, školských jedální, školských internátov a ostatných školských zariadení v sume 175 000 €“.

K argumentácii dôvodu predkladania takejto úpravy zo strany spracovateľa materiálu pre účely akútneho riešenia pri havarijných situáciách strojov a zariadení je nutné dodať, že v tomto prípade je potrebné jasne vyjadriť tento účel a zadefinovať kapitálový výdavok v znení odstránenie havarijného stavu strojov, prístrojov alebo zariadení. Samozrejme tým nie je dotknutá možnosť riešiť havarijný stav aj iným režimom.

Rovnako neobstojí ani argument, že nie je účelné rozpisovať investičné akcie na jednotlivé položky malého rozsahu. Rozsah zostavovania rozpočtu je jasne daný schválenými Zásadami tvorby rozpočtu a nie individuálnym zohľadňovaním sumy na konkrétnu investičnú položku. Pre dokreslenie podstaty musím uviesť, že v prípade návrhu presunu z bežných do kapitálových výdavkov sú investičné akcie v predloženom materiáli rozpísané konkrétne a aj v položke s nízkou sumou, napr. trojrúrová pec 3 500 €, vstupná brána 3 108 €. Teda nie je dôvod selektívne pristupovať k rozpísaniu kapitálových výdavkov pri presune a nerozpísaniu kapitálových výdavkov na konkrétne investičné akcie navrhnuté zo zvýšených príjmov z podielových daní v celkovej navrhovanej sume 175 000 €.“